

TOLIK PŘEKVAPUJÍCÍCH UDÁLOSTÍ MÁLOKDO OČEKÁVAL

Každoročně 1. září nastupují žáci a žákyně po prázdninách do školy. Bylo tomu tak i letos. A ejhle, během dne přišla zpráva, že z podnětu poslance Miloše Melčáka **Ústavní soud pozastavil termín sněmovních voleb** stanovený rozhodnutím prezidenta republiky na 9. a 10. října 2009. Nastal nevídaný poprask mezi našimi politiky, snad největší u Mirka Topolánka a Jiřího Paroubka, kteří se jeden jako druhý viděli v úloze vítěze voleb. Požadovali co nejrychlejší konečné rozhodnutí Ústavního soudu – přišlo 10. září v podobě **zrušení ústavního zákona o zkrácení volebního období Sněmovny Parlamentu ČR**. Miloš Melčák a právník Jan Kalvoda zvítězili!

Hned druhý den – 11. září obě komory Parlamentu ČR v nepředstavitelném shonu schválily potřebnou ústavní většinou **nový pokus dojít k předčasným volbám** počátkem listopadu 2009. V kuloárech kolovala úvaha, že dvojice Melčák-Kalvoda opět podají stížnost k Ústavnímu soudu. Z právních rozborů, které obdržel předseda ČSSD Jiří Paroubek, učinil závěr v tom smyslu, že 15. září 2009 odmítl co nejrychlejší konání sněmovních voleb rozpuštěním dolní komory Parlamentu ČR. Miloš Melčák pokrytecky sdělil, že by stížnost k Ústavnímu soudu nepodal, ale poslanec Juraj Raninec tak učinit chtěl.

Na adresu ČSSD se snesla vlna ostře kritiky od ODS, KDU-ČSL a též od médií soustavně podporované skupiny „vysloužilých“ politiků TOP 09. A předseda ODS **Mirek Topolánek složil poslanecký mandát**.

Cesta k přípravě státního rozpočtu na rok 2010 se otevřela. **Zatím v podobě přijetí** jednáním ve Sněmovně Par-

lamentu ČR 24. a 25. září poněkud upraveného **balíčku ministra financí Eduarda Janoty**, který byl 25. září 2009 ve 12,¹⁷ hodin schválen 163 hlasy poslanců, proti hlasovali poslanci KSČM. S mnoha opatřeními, která důsledky tzv. finanční reformy Topolánkovy vlády a světové hospodářské krize přenesla na bedra těch, kteří krizi nezavinili, nebylo možno souhlasit. Spokojenost vyslovili poslanci ODS, KDU-ČSL a TOP 09, i když pokrytecky tvrdili, že šlo o schválení kompromisu – šlo jim snad ještě o větší útok na peněženky lidí bez práce, rodin s dětmi, důchodců? Sami si odhlasovali snížení platů o pouhých čtyři procenta!

Další překvapení se objevilo 17. září. Americký prezident Barack Obama telefonicky sdělil předsedovi vlády Fischerovi, že **USA u nás nebudou instalovat radarovou základnu**, poněvadž hrozí rakety středního a krátkého doletu. Po rozboru situace se USA rozhodly pro nový, efektivnější způsob protiraketové obrany – místo radaru rozmístí lodě s protiraketovými systémy. Informace prezidenta Obamy vyvolala u nás ostrou kritiku z úst M. Topolánka, P. Sobotky, A. Vondry a dalších našich radarových „bushistů“. Nechyběla slova „zbabělost“ Obamy před Ruskem, o novém Mnichovu, o vítězství Ruska atd. Ministryně zahraničí USA Hilary Clintonová „uklidnila“ v rozhovoru s naším ministrem zahraničí Janem Kohoutem naše radaristy v tom smyslu, že ČR je pro USA dál důležitým spojencem a možná i kandidátem pro umístění pohyblivých raket USA na našem území, ale až v roce 2015. A když ti naši radaristé by je tu chtěli hned, aby měli klidné spaní!

Karel JANIŠ

Volby se odkládají, ale...

Překotný vývoj situace na domácí scéně vyvrcholil. Předčasné volby do Poslanecké sněmovny nebudou. To už jistě všichni víme.

Ne všichni ale mají jasno, co to znamená. Obecně – pravděpodobně stát nebude v rozpočtovém provizoriu, což je dobře. Každá politická strana využije získaný čas pro svém. Jistěže pro získání vyšších preferencí.

Musí tak učinit i KSČM. Pro nás je předvolební kampaň pouze přerušena, nikoli ukončena. Znamená to, být stále v kontaktu s veřejností a to nikoli jen kandidáti do PS, ale všichni. Stávající poslanecký klub bude v získaném čase pracovat na zákonech, které by jinak lidově »spadly pod stůl«. Lidé musí o nás vědět a my musíme vědět co je páli. Za několik měsíců navíc můžeme všichni udělat spoustu práce pro propagaci volebního programu jediné levicové strany na domácí scéně.

Příští rok bude také rokem komunálních voleb. Výroční schůze ZO, MO, místní i městská konference musí nezbytně věnovat velkou pozornost výběru kvalitních kandidátů, kteří umí a jsou ochotni pro lidi něco udělat. Nabízí se možnost prakticky propojit obě kampaně. Vědět o sobě by (konečně) měli dát i zastupitelé, zejména ti, kteří dosud stáli ve stínu, ale hodlají v příštích volbách kandidovat. Koho lidé neznají, jako by nebyl a sotva může počítat s důvěrou a hlasy voličů. Zapomínat nelze ani na využívání médií. K dispozici máme Haló noviny, ECHO a také webové stránky.

Získaný čas je třeba využít.

Tibor DÁVID

Oprava

*Dědo, teto, dívenco
chytře skryli písmenko.*

Volič sotva ocení

Modrý program HŘEŠENÍ.

Alois REICH

Po prvním případě, který se stal za přispění místostarosty městské části Královo Pole, kdy došlo ke skandálnímu poškození památníku padlých rudoarmějců za II. světové války na ulici Božetěchova, se stal druhý podobný případ. Nedůslednost při řešení královopolského případu ze strany výkonné moci a politické reprezentace města Brna je příčinou druhého podobného vandalismu, kdy v době mezi 10. - 15. zářím 2009 byl poškozen památník padlých vojáků na Ruském vrchu v městské části Komin.

Neznámý vandal (nebo vandalové) poškodili symbol Rudé armády pěticí-pou hvězdu ulomením jednoho jejího cípu. Vzniklá škoda půjde do desetitisců a pokud nebude pachatel nebo pachatelé dopadeni, budou muset náklady na opravu hradit daňoví poplatníci. Jde o vandalizmus nejhrubšího zrna, kdy si nezodpovědný jedinec nebo skupina osob neváží obětavosti a statečnosti lidí, kteří položili životy za svobodu našeho národa při okupaci Československé republiky nacistickým Německem.

Kdo asi za takovým zavržení hodným jednáním stojí? V poslední době jsme svědky neustálé snahy o přeručování historie II. světové války a výsledků jejího ukončení. Před touto snahou již

Možná zmizí jedna ostuda...

Z parku na Nových sadech už brzo zmizí soustava skleněných kvádrů, představující pomník tří odbojů. Město jej nechalo před léty postavit podle návrhu architekta Zdeňka Makovského. Stavba ale brzo popraskala a je nazývána (a také povětšinou využívána) jako záchodky. Nyní magistrát vyhrál soudní spor s autorem, který za nepovedené dílo musí vrátit městu milion korun. Makovského syn Daniel potvrdil, že peníze zaplatí. Za tuto částku chce město ohybné kvádry odstranit. Náměstek primátora Daniel Rychnovský se vyslovil, že místo nezůstane dlouho prázdné, neboť magistrát uvažuje, že tam nechá postavit památník holocaustu. Ten v Brně dosud nikde není. Zato místo nepovedených skleněných hranolů byla již před třemi lety vztyčena kovová plastika před budovou Krajského soudu na nedaleké Rooseveltově ulici. Právnická radnice nyní řeší problém komu náleží autorská práva, a zda může magistrát nechat zmíněnou ostudu zdemolovat.

(did)

v dobách po skončení války varoval tehdejší prezident Československé republiky Dr. Edvard Beneš. Předpověděl, že jednou přijde doba, kdy se podobné snahy o jiný výklad historických událostí budou objevovat. Běda národu, který toto přeručování historie připustí. Takový národ na tuto benevolenci v budoucnosti doplatí.

Představitelé našeho státu by měli tvrdě potlačovat podobné vandalské skutky a zakročit při porušování meziná-

rodních dohod. Takovéto akce dostávají stát do překerních situací a zvyšují nedůvěryhodnost politické reprezentace.

Poškozený pomník na Ruském vrchu. Foto Ladislav Havel.

Pomník chtějí oddělit zídka

Královopolský pomník 326 padlých vojáků Rudé armády se posledních letech několikrát proslavil skandálním jednáním místostarosty MČ René Pelána (ODS). Ten nejprve za asistence vybraných médií bruskou vlastnoručně odstranil srp a kladivo, které byly na obnovenou mohylu čerstvě instalovány. Poté inicioval žádost ÚMČ o tzv. odpamátnění pietního místa, což ale Ministerstvo kultury zamítlo. Pomník je zároveň vojenským hrobem, na který se vztahuje zákon a speciální mezinárodní dohody. Nyní totožnou aktivitu vyvinulo i město Brno, resp. magistrát. Odpověď z MK dosud nemá, dá se však očekávat, že bude obdobná jako u ÚMČ.

Veškeré kroky jsou vedeny s cílem ostatky vojáků RA přestěhovat na vojenské pohřebiště Ústředního hřbitova a památné místo zlikvidovat. S novou iniciativou nyní přišla Rada města Brna. Na zasedání 22. září schválila 400 tisíc korun na výstavbu jakéhosi oplocení, které má pietní místo oddělit od ostatního území parku na Mojžírově náměstí. Podle náměstka primátora Daniela Rychnovského (KDU - ČSL) jde o oddělení spíše symbolické, které má zabránit pobíhání psů a připomenout pietu místa. Plot má doplnit informační tabule vysvětlující historické souvislosti. Otázkou však je, jaký text na ní bude uveden.

Vojenský historik a znalec dějin 2. světové války Vlastimil Schildberger starší o smyslu oplocení pochybuje. Zároveň stále zdůrazňuje, že odstraňovat symboly, které jsou vedle představitele ODS Pelána trnem v oku i členům Konfederace politických vězňů je nesmysl. Předsedovi MěV KSČM v Brně Janu Satoriovi vystavění symbolického plůtka nevádí, pokud zdůrazní důstojnost hromadného hrobu, a nebude jej naopak izolovat od okolí. Každopádně by však komunisté rádi věděli, co má stát na již zmiňovaném informačním panelu. Jaký je názor ruské strany a zda ji vedení města oslovilo není známo.

Tibor DÁVID

Kraj dá Úrazovce 23 milionů

Zástupci Jihomoravského kraje na jednání Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod jednomyslně podpořili žádost Statutárního města Brna o dotaci z prostředků Evropské unie - Regionálního operačního programu - ve výši 23 milionů Kč na přístrojové vybavení Úrazové nemocnice v Brně.

Předseda Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod a hejtman Jihomoravského kraje Michal Hašek řekl, že je rád, že Úrazovka konečně dosáhla na evropské peníze díky naší dohodě s primátorem Onderkou. Je to začátek cesty k modernizaci zachráněné Úrazové nemocnice. Bývalý ministr Julínek se svými plány na zrušení Úrazovky bohužel toto zařízení už dříve připravil o možnost čerpat evropské dotace z ministerstva zdravotnictví. Hašek dodal, že spolupráce kraje a města v této oblasti dneškem samozřejmě nekončí, připravují se další společné projekty k rozvoji Úrazové nemocnice Brno. Dodáváme, že také KSČM se výrazně angažovala za zachování tohoto unikátního zdravotnického zařízení.

(did)

Jak dlouho potrvá krize?

Tato otázka zazněla vedle jiných závažných na diskusním čtvrtku 17. září, který byl věnován ekonomickým otázkám. Původně měl přijet místopředseda s. Dolejš, ten se však musel omluvit pro povinnost promluvit v rozhlase a místo něho jsme uvítali s. Zdeňka Hábu, profesora ekonomie, velmi dobře informovaného o průběhu finanční i průmyslové krize u nás i v zahraničí.

Dozvěděli jsme se zajímavé skutečnosti. Asi mnohé překvapilo sdělení, že banky si pěstují situaci, kdy státy jsou zadlužené a ony jim půjčují. Banka totiž žije z úroků placených dlužníky a stát musí dělat nové dluhy u jiných finančních institucí, aby splatil to, co si před časem vypůjčil. K tomu je třeba ještě dodat, že každý kapitalistický stát je v té či oné míře zadlužen; jde mu hlavně o to, aby dluh prudce nerostl. Úroky pochopitelně platí běžní občané tím, že se jim snižuje životní úroveň.

Pokud jde o prognózu krize, podle s. Háby křivka jejího vývoje má podobu dvojitého W. V současné době jsme přibližně na dně prvního poklesu, objevují se však náznaky mírnějšího krátkodobého vzrůstu, např. v německé ekonomice. To však ještě není konec snížení výkonu hospodářství; po tomto vzestupu nastane znovu pokles a až po něm, možná za více let, dojde ke ko-

nečnému oživení. Podotýkám, že v tomto není názor s. Háby shodný s tím, co publikovali jiní odborníci; např. Pavel Sirůček, místopředseda Centra teoreticko-strategických studií KSČM, soudí, že nynější krize je jedna z dlouhodobých a zachvacuje nejen ekonomiku (což je v ČR patrné hlavně z poklesu morálky a úrovně vzdělání v mezinárodním srovnání), připomíná svým průběhem ne tak rok 1929 a vývoj následující, jako situaci kolem roku 1870, po níž při oživení přerůstá kapitalismus volně soutěže v imperialismus. Proto můžeme po skončení této krize očekávat velké, zásadní změny i politické a v myšlení lidí; KSČM by měla na to být včas připravena.

Bylo by dobře, kdyby diskusní čtvrtky, každý třetí čtvrtek v měsíci od 16.³⁰ hodin na Křenové 67, byly stále více navštěvovány, témata letošního podzimu jsou lákavá. V říjnu budeme hovořit o antikomunismu, pozván je s. Vrážel ze Zlína. V listopadu přijde na řadu církevní politika KSČM – o ní jsme v poslední době málo slyšeli, přijďte si poslechnout člena Republikové rady Volné myšlenky ČR. Na prosinec opět (předběžně) plánujeme téma ekonomické, jedná se o účast s. Věrteláře, bližší bude oznámeno. V lednu se podle toho, co dnes víme, počítá s mezinárodněpolitickým tématem (snad o situaci v USA rok od loň-

ských prezidentských voleb); program bude upřesněn podle toho, jak se svět bude vyvíjet... Proto doporučujeme, aby co nejvíce našich členů, sympatizantů i jiných občanů přišlo 15. října, 19. listopadu i 17. prosince poslechnout si zasvěcené odborníky.

Vladimír ŠAUR

Radar nebude, ale pozor...

Rozhodnutí amerického prezidenta Baracka Obamy, že USA odstoupí od výstavby systému protiraketového štítu v Polsku a České republice je jistě vítězství zdravého rozumu. Je to vítězství i naše, neboť v odporu proti výstavbě radaru v Brdech mnozí z nás učinili daleko více, než že jen připojili podpis pod některou petici. Patří vám zato dík. USA (hegemon NATO) však nejspíš od zámyslu postavit u nás nějakou jinou (raketovou) základnu neodstoupily. Stejně tak USA a NATO nepolevuje ve zbrojení a stejně tak neustupuje od zahraničních misích v zemích třetího světa, kde armáda slušné země nemá co dělat.

Patrně bude nutné opět zmobilizovat síly a využít už všechny osvědčené metody k tomu, abychom se postavili proti importu amerických raket a vojáků na naše území! Zatím se nám podařilo pouze vyhrát jednu bitvu. Není to málo, ale také nic víc. Pamatujme si to a hlavně nespěme na vavřínech!

Tibor DÁVID

O ČÍNĚ NAPSALI PONĚKUD JINAK NEŽ OBVYKLE

V množství jednostranně zaměřených komentářů o Číně najdeme výjimky. Zástupce šéfredaktora Mladé fronty DNES Viliam Buchert 21. května 2009 napsal, že ve vztahu k současné Číně není dodržování lidských práv tím nejdůležitějším, co je zajímavé. Na tiskové konferenci po jednání EU-Čína v Praze předseda čínské vlády uvedl, že nejdůležitější je oboustranný respekt a nevmešování se vzájemně do vnitřních věcí. A v tom podle V. Bucherta je podstata problému vztahů s Čínou: nenechá si už poroučet a nikým usměrňovat... je tak ekonomicky silná, že její vliv na dění ve světě se za posledních 20 let nesmírně dramaticky zvýšil. Čína má páku, kterou jí zařídili Američané, Evropané či Japonci – jmenuje se závislost: firmy všech zemí investovaly stovky miliard dolarů ve snaze vyrábět levněji a prodávat s vyšším ziskem, dílo se podařilo, ale na starém kontinentu zkrachovaly textilky, sklárny, výrobci obuvi, hraček – až 15 % všech výrobků světa pochází z Číny... USA se potýkají s tím, že Číňané skoupili až příliš mnoho jejich státních dluhopisů... Svět podle V. Bucherta žil v pošetilé představě, že čínské komunistické mandaríny „nakazí“ výhodami volného trhu a ti se pak vydají na cestu k demokracii (amerického bushovského strihu!); ukazuje se to jako mylný předpoklad analytiků, ekonomů, politologů i novinářů (vzácné příznání, které bychom neměli i my přehléd-

nout!). Bude ještě po 20 letech Peking vůbec ta „malá“ Evropa, kterou bude držet v chomoutu, zavímat? (Autor položil závažnou otázku!!)

Ondřej Neff v Lidových novinách 18. května 2009 v článku *Fenomén Čína* popsal dojmy z návštěvy Číny. Peking - dálnice, mrakodrapy, neony; obrovský civilizační rozmach v Tibetu... myslel na naše politické papaláše, hlavně na ty neschopné a zkorumpované, kteří se ohánějí lidskými právy a vyvěšují tibetské vlajky... jsou po-

slední, kteří by Číňanům a Tibetánům měli vykládat, co mají a co nemají dělat... současní vládcí jsou absolutně sebevědomí a nenechají si do polívků foukat od trpaslíků, jimiž oprávněně jistě pohrdají... jejich diktatura přináší výsledky, nad kterými zůstaneme stát s otevřenou hubou...

V záplavě jednostranných hodnocení vývoje v Číně existují i výstižné komentáře – bohužel ojedinělé od autorů pravicově zaměřených!!

Karel JANIŠ

Bilance práce LKŽ „DOBROMYSL“ za letošní půlrok

Rok 2009 začal naši činnost tradičním ohlédnutím za rokem 2008. Vzpomněli jsme na členy, kteří nás loni nadobro opustili. Avšak náš klub žije dál. Leden začal přípravou našich zábav, které jsou většinou poslední týden v měsíci. Podíleli jsme se ve spolupráci s MěV KSČM na přípravě a organizaci Plesu KSČM a MDŽ v Brně. I letos byli naši členi pozváni na oslavu MDŽ do Prahy. Další činností děvčat je výroba třešniček, kterými vítáme účastníky prvomájových oslav. Zúčastňujeme se dubnových a květnových Pietních akcí na Ústředním hřbitově i u různých pietních akcí jako hosté. Pomocnou ruku jsme přiložili k letošním volbám do Evropského parlamentu a několik z nás bylo ve volebních komisích. Spolupracujeme i s nemocnicí Hustopeče, pro níž naše ženy šíjí žínky a celoročně sbíráme ložní prádlo i ošacení pro děle ležící babičky a dědečky. V květnu jsme uspořádali seminář o Lisabonské smlouvě a sociální pomoci postiženým spoluobčanům, kde se členky LKŽ dozvěděly mnoho zajímavého z těchto oblastí. V červenci a srpnu proběhla brigáda v úklidu prostorů, které máme k dispozici od MěV Brno. 22. 8. 2009 jsme zorganizovali zájezd na Setkání občanů a mládeže Slovensko-moravského pomezí do Holiče. Zde se rádi setkáváme s našimi poslanci a v neposlední řadě s děvčaty z jiných levicových klubů. Scházíme se každé úterý od 15 hodin ve 2. poschodí na Křenové v budově MěV. Můžete se přijít podívat mezi nás i Vy.

J. URBÁNKOVÁ

CO SE STANE S PŘESTUPNÍM UZLEM NA NOVOLÍŠEŇSKÉ?

Možná si vzpomenete, že na přestupním uzlu Novolíšeňská stával stánek, kolem nějž se shromažďovali mírně řečeno zvláštní lidé. U mnohých by se lépe měřilo množství krve v alkoholu, než obráceně. Tito lidé si rádi ustlali na zemi mezi vrstvou nedopalků a vršků od pivních lahví.

Tehdejší 2. místostarosta (nynější 1.) Moravec sice bydlí poblíž a každý den kolem stánku projíždí do a z práce. Okolní stav mu však zřejmě vyhovoval a proto se léta nesnažil o jeho nápravu. Rozhodla jsem se zjistit si, kdo je vlastníkem pozemku pod stánkem, abych přímo majitele pozemku požádala, aby případně provozovateli stánku ukončil smlouvu. Poněkud mě překvapilo zjištění, že pozemek je ve vlastnictví města Brna, které má s provozovatelem panem Strakou uzavřenou smlouvu.

Obrátila jsem se na vedení ÚMČ. Naštěstí v té době byla starostkou Líšně Dr. Belcredi. Tu více zajímal prospěch Líšně, než přivlastňování si cizích úspěchů na stránkách Líšeňských novin. Belcredi si zřejmě také nepřipadala natolik fotogenicná, aby jukala z každého vydání místního zpravodaje. Místo toho si našla čas a osobně si prohlédla stav přestupního uzlu Novolíšeňská. Ke konci roku 2007 byla panu Strakovi ukončena nájemní smlouva. Tou dobou také přišel pan Straka s návrhem zbudovat místo stánků na Novolíšeňské malý komplex sestávající z rychlého občerstvení, květinářství a veřejných záchodků. Zastupitelstvo tuhle vizi schválilo.

Po delší odmlce přichází pan Straka s mírně zjednodušeným projektem (pouze rychlé občerstvení a záchodky). Před zahájením „výstavby“ požaduje směnu pozemků. On sám je vlastníkem parcely táhnoucí se pod kolejištěm, rád by tento pozemek vyměnil za pozemky, na nichž dříve stával jeho stánek.

Líšeň potřebuje veřejné záchodky. Ale nedomnívám se, že by je musela mít za každou cenu. Rozhodně ne za takovou, že vlastníkem, z hlediska dopravního, strategických pozemků bude soukromá osoba.

Navíc soukromá osoba, která již jednou na území Líšně předvedla, jaká sorta lidí s oblibou využívá jejích podnikatelských služeb. Obdobný problém nastane i v případě pouhého pronájmu pozemků panu Strakovi. Jelikož investice do komplexu nebudou zcela zanedbatelné, bylo by velmi neseriózní uzavírat krátkodobou nájemní smlouvu. Bude-li nájemní smlouva

sjednána na 20 let, připraví se obec o možnost řešení dopravní situace v dané lokalitě. A v momentě zabydlení bytového komplexu Panenka přeroste dopravní situace v této části Líšně ve značný problém.

Proto snad bude nejlepším východiskem navrhnout panu Strakovi, aby si pro svůj záměr vybral jinou lokalitu. Obec by místo bývalého stánku mohla umístit chemický záchodek.

Kateřina HORÁKOVÁ,
zastupitelka MČ Brno-Líšeň

Brněnské soudy na nové adrese

V polovině července byl slavnostně otevřen nový justiční areál na Heršpické ulici. Nákladem téměř dvě miliardy korun (včetně vybavení) jej za necelé tři roky postavila brněnská a. s. IMOS. Do nové budovy soudů, která má 62 jednacích síní, se stěhuje Městský soud v Brně a Okresní soud Brno-venkov. V sousedící menší budově najdou nové prostory státní zastupitelství pro Brno-město i venkov. V obou objektech bude pracovat asi 600 zaměstnanců čtyř zmíněných institucí. Ty opustí současné vlastní i pronajaté budovy.

Krajský soud se sestěhuje do uvolněných prostor na Rooseveltově ulici a opustí pronajatý objekt na Masarykově 31. Státní budovu na Moravském nám. 2 uvolněnou Městským soudem nově obsadí Krajské státní zastupitelstvo a Probační a mediační služba. Pětice budov na ulici Příkop 11 ve vlastnictví státu, v nichž dosud sídlil Okresní soud Brno-venkov bude odprodána. Stejně tak budova Kobližná 22 – dosud sídlo Městského státního zastupitelství. Obě státní zastupitelství také přestanou využívat pronajaté prostory v objektu Rašínova 2. Také oba soudy uvolní několik pronajatých budov.

Právě nedostatečná kapacita, roztržitost a nutnost pronajmát si cizí budovy byly důvodem výstavby nového Justičního areálu. **(did)**

Pohled z hradeb Špilberku.
Foto Tibor Dávid

CO BYLO NALEZENO V PODZEMÍ BRNA

Magistrát města Brna pořádá prostřednictvím společnosti Archaia Brno systematický průzkum podzemních částí města. Na rozkopaném Dominikánském náměstí archeologové objevili až dvacet metrů dlouhé cihlové sklepy a podzemní štolky, které souvisely s provozem kašny, která na náměstí dříve stála a kterou ukazují plány z 18. a 19. století.

Na **Benešově ulici** byla odkryta část bastionového opevnění, které bylo vybudováno po obléhání Brna Švédů v 17. a 18. století. Opevnění, jehož součástí byly bastiony vystupující špičkou do ochranného příkopu pevnosti, umožňující postřelování předpolí i boční palbu do příkopů, křížila štola s kří-

ženou klenbou z 19. století. Při průzkumu **Mendlova náměstí** byly nalezeny pozůstatky zástavby, která byla odstraněna ve 20. století. Zdi středověké radnice nebyly nalezeny. Zabránilo tomu pozůstatky svrateckého náhonu, který protékal Rybářskou a Křížovou ulicí přes území nemocnice do dnešní Hybešovy a Vodní ulice. I pod povrchem **Husovy ulice** bylo objeveno bastionové opevnění. Nejstarší nálezy pod **Panenskou ulicí** jsou pozůstatky domů z 13. století a drobné předměty, například zlomek plastiky mužíčka, přezka z kosti a železa, deset mincí možná z doby Karla IV. a část vyřezávané šachové figurky z kostí. – Informace o minulosti města Brna přibývají...

I na přehradě našel amatérský archeolog významné předměty ze života lidí, část kamenné sekerky, kousek bronzového náramku a úlomky keramiky se zdobením v podobě linií vytvořených jednotlivými vpichy – jde o kulturu z mladší doby kamenné z doby kolem pěti tisíc let před naším letopočtem. Úlomky keramických nádob pocházejí ze středověku. Podle odborníků žilo v okolí Svratky mnoho kmenů podobně jako u všech dalších větších řek na Moravě. V Bystrci se nejstarší obyvatelé objevili asi před osmi tisíci lety. Řeka jim poskytovala vodu, potravu (ryby, vodní ptáky) a kamení, ze kterého si stavěli svá obydlí. **Karel JANIŠ**

VÍME VŠE POTŘEBNÉ O MASARYKOVI?

Na osobnost prvního prezidenta Československé republiky byly v minulosti rozporné názory; od až kultovní chvály ve třicátých letech se přešlo v letech padesátých k odsuzování jeho aktivit, např. Masarykova univerzita v Brně byla přejmenována na Univerzitu J. E. Purkyně, odsuzoval se „masarykismus“ apod.; v posledních letech opět pozorujeme kladné hodnocení z levicových pozic a ne příliš vekou oblibu u pravičáků.

O tom všem bylo možno si poslechnout názory odborníků na besedě, kterou uspořádalo brněnské sdružení Výboru národní kultury při příležitosti výročí Masarykova úmrtí 14. září. Hlavní slovo měla prof. Stanislava Kučerová, která se odkazem Masaryka zabývá z profese. Zdůraznila sepětí Masaryka-filozofa a Masaryka-politika, člověka, který své teoretické názory prosazoval aktivně v politické praxi. Někteří až nepřiměřeně extrémní hodnocení jeho odkazu v minulosti vyplynula právě z toho, že teoretický přínos byl posuzován odděleně od Masarykovy politické práce. Masaryk na rozdíl od klasiků marx-leninismu výrazně výše ohodnotil osvětovou práci a výchovu lidí k novému režimu, tedy přínos vzdělávání a humanitních ideálů směrem k řešení sociální otázky. Uvědomoval si, jak je důležité řešit propast mezi bohatými a chudými, která se v rozvíjejícím se kapitalismu stále prohlubovala. Nemyslel si, že revoluce automaticky vyřeší vše, proto si nerozuměl s „profesionálními revolucionáři“, kteří zespolečenštěním výro-

ních prostředků chtěli dosáhnout okamžité proměny v myšlení lidí. Vývoj socialistické společnosti postupně ukázal, co všechno bylo třeba domyslet a na co se „zapomnělo“; podceňované souvislosti, které se neřešily, pak přerostly v nové rozpory a ty nakonec způsobily zhroucení stavu nastoleného po Říjnové revoluci. Současné období vývoje společnosti představuje hlubokou krizi zdaleka ne jen ekonomickou, jsou tu i krizové aspekty mravní. Všechny tyto souvislosti Masaryk promýšlel tak, jak je viděl v jeho době. Je proto dobré se s jeho názory seznámit.

Beseda, i když navštívená ne příliš početným publikem, proběhla v srdečném ovzduší a dotazů bylo dost. Hovořilo se také o Masarykovu vztahu k náboženství, k jiným než socialistickým ideologiím, k jeho předchůdcům. Padaly některé zajímavé dotazy a uvažovalo se také o tom, ke které politické straně aby se dnes přiklonil, kdyby žil (vylučovací metodou se došlo k dojmu, že jeho názorům by dnes byla nejbliže právě KSČM).

Uskutečněná beseda je pro nás podnětem zabývat se vývojem názorů na sociální otázku a možnostmi jejího budoucího řešení. Rozhodně nemůžeme souhlasit s těmi, kdož rozpory mezi špatnou sociální situací a neadekvátními představami o budoucnosti zastírají či nechťejí je vidět. Musíme upozorňovat, že model společnosti, který si přeje dnešní politická pravice, neodpovídá národním tradicím našeho lidu; Masarykova představa směřovala jinam a je komunistům bližší. Je to ovšem představa formulovaná před asi sto lety; naše víze musí vycházet ze současného stavu společnosti.

Vladimír ŠAUR

Vzkaz bohatcům

*Vy máte chutného kaviáru mísy plné,
bohatým se na poměry špatně klně,
ale my nad česnečkou s chlebem,
co se v drahém bytě zimou klepem,*

*tak my na lumpárny klnem snadno,
ve své zlosti opřeme se pevně o dno,
my už totiž nemůžeme klesnout níž.
Dělníku, vím, že ty o socialismu sníš.*

Bohumír POSPÍŠIL

ZBOROV A NESPLNĚNÉ SLIBY

Ten den byl svátek města, víkend předtím bylo kulaté výročí bitvy. Slavné bitvy, kdy poprvé v dějinách ukrajinští kozáci se svými spojenci porazili polská vojska. Stalo se to v srpnu roku 1649 a boj se odehrál u Zborova. Dnes ho připomíná uměle navršená vysoká mohyla s kamenným křížem, která je k vidění západně od města. Toto dne 19. srpna 2009 slavilo svůj svátek. Lidé korzovali ve svátečních šatech a poutové stánky na hlavní ulici jen dokreslovaly sváteční atmosféru. Ze tří kostelů bylo slyšet táhlé zpěvy duchovních písní.

My jsme však dnes měli za cíl zdejší zborovské muzeum. Muzeum, ve kterém jsme se chtěli co nejvíce dozvědět o našich statečných legionáři, z nichž zde v okolí mnozí položili své nadějně mladé životy... nepochybně za budoucí vlast. Za naši dnešní vlast. Označení muzea, jako Muzeum bitvy u Zborova se nám líbilo, avšak ihned po vstupu bylo jasné, že se nejedná o muzeum naší bitvy, která byla dne 2. 7. 1917. Tehdy jsme se po dlouhých 300 letech, na tomto úseku fronty spolu s ruskými vojsky, postavili proti útočícím německým frontovým jednotkám... a tak to bylo na první pohled a z dálky před muzeem, nadějně! Nadějně proto, že válečných artefaktů z této pro nás heroicky významné státoporné doby, jsme za několik týdnů pobytu zde na Ukrajině, našli jen poskrovnu. Proto jsme vkládali velké naděje a očekávání právě do návštěvy toho-

to pro nás posvátného městečka s jeho asi sedmi tisíci obyvateli.

Staříčský ředitel muzea Grigorij Baran Radošivský nás přivítal s nadšením, které bylo upřímné. Jak dlouho již neviděl Čechy v expozici by si ani nevzpomněl, kdyby zde neměl několik svých fotografií. Vzápětí jsme se pár kroků od vstupních dveří ocitli v místnosti ne větší než normální pokoj, jemuž vévodila postava vojáka v neidentifikovatelné uniformě. Jen čepice s bíločerveným proužkem napovídala, že to v té době byly naše národní barvy. V zádveří byly dvě nástěnky s fotografiemi ani ne tak legionářů jako z návštěvy presidenta V. Havla – tehdy ještě černobíle, a na druhé straně již barevné z návštěvy M. Topolánka v roce 2007. Nutno podotknout, že byly proveniencí šéfa muzea, který se mu věnuje již dvacet let, ale nemusely být kdyby...

Obě návštěvy zde byly na svých funkčních úrovních. První jmenovaný nejen, že slíbil dobové fotografie do expozice, ale i finanční částku na její vylepšení či zpracování k obrazu dané doby, aby odpovídala i současným požadavkům, které jsou na tuto expozici nejen morálně kladeny.

Nebylo nám právě nejlépe, když jsme od našeho průvodce, který byl 7 let v gulagu, museli vyslechnout kritická slova na adresu

našich jmenovaných funkcionářských předchůdců... Sliby chyby, takže o bitvě a o frontě jsme se zde nedozvěděli nic moc. Naopak nás bylo hamba za ty naše pohlaváry, kteří se tu byli jen ukázat a výsledek žádný. Ale vlastně ano, i po letech zde zůstala pachut z ostudy nesplněných slibů. „Víte, kdyby nebyl disident jako já, tak bych mávl rukou, ale mukli si mezi sebou planě neslibují, to mne mrzí“, řekl autor sbírky veršů nazvané Nad Strypou, ale i řady dalších, které mu „pomohly“ do vězení, když v nich tehdejší režim našel cosi nepoplatného!

Tolik slova starého básníka a ředitele muzea ve Zborově. A náš závěr? Musíme zde nejen tu reputaci napravit!

Jan BOŘICKÝ

Muzeum ve Zborově. Foto archiv autora.

EMIL HÁCHA (1938-1945)

Je titul obsáhlé monografie o někdejších československém prezidentovi, později „státním prezidentovi Protektorátu Čechy a Morava“ Emilu Háchovi. Knihu napsal někdejší docent českých dějin na filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze PhDr. Tomáš Pasák (1933-1995), který se zabýval dějinami první a tzv. druhé republiky a protektorátu. Znamé jsou jeho knihy „Generál Alois Eliáš a odboj“ (1991), „Pod ochranou říše“ (1998), „Český fašismus 1922-1945 a kolaborace 1939-1945“ (1999), „17. listopad 1939 a Univerzita Karlova“ (1997). Spolu se svou manželkou přechovával u sebe urnu s ostatky Aloise Eliáše, které tak mohly být v roce 2006 se všemi poctami pohřbeny v Národním památníku na pražském Vítkově.

Pokud jde o Pasákovu monografii o Emilu Háchovi, autor charakterizuje život a působení Emila Háchy od narození 12. 7. 1872 v Trhových Svinech po úmrtí 27. 6. 1945 ve vězeňské nemocnici na Pankráci, a to v několika kapitolách. Háchův vývoj dělí na několik etap: nejprve do roku 1918 působil v rakouských a českých službách, potom v Nejvyšším správním soudu a ve funkci prezidenta. V okupačním období pak v letech 1939-1941 šlo o úsilí udržet život českého národa v podmínkách Hitlerova výnosu ze 16. 3. 1939. Po zatčení Aloise Eliáše a popravách českých vlastenců šlo u Háchy o politiku totálního ústupu, loajality, která předcházela v předstíraný nebo i vážně míněný aktivismus. Vrcholem byl atentát na Heydricha. U Háchy se začala projevovat nemoc, která vyvrcholila v letech 1943-1945 a udělala z něj lidskou trosku.

Podle Pasáka bylo by zcela pochybené dávat pod společný jmenovatel loajalitu, aktivismus, programovou kolaboraci, český fašismus. Při objasnění poválečného pojmu kolaborace nelze uplatnit třídní pohled, je to podle Pasáka politický proces zahrnující v sobě všechny politické proudy dřívějšího vývoje i všechny sociální skupiny. Stejně scestné by bylo tvrdit, že za války kolaboroval celý národ. Nejtěžší je určit anebo poznat hranici, mez, jejíž překročení znamenalo aktivní podporu okupačnímu režimu. Za velké a málo známé „téma“ čin-

nosti E. Háchy považuje Pasák snahu po záchraně českých vlastenců, kteří byli gestapem zatčeni: požadoval propuštění českých vysokoškolských studentů, demonstrantů z 28. 10. 1939, nebál se intervenovat za P. Šámala, L. Rašína, A. Eliáše, J. Čapka, J. Uhru, V. Groha, za sokolské a další činitele, za odbojáře - podařilo se mu dostat některé jedince i skupiny domů. Politika menšího zla nebyla pouze politikou E. Háchy, je součástí každé politiky, zvláště pak v totalitních režimech. Snažil se český národ zachránit - způsobem sobě vlastním. Národ však jako celek byl diferencován, jeho součástí byl i odboj, který mu vytvářel mravní páteř. A Pasák se domnívá, že historik nemůže SOUDIT činy těch politiků, kteří se museli rychle rozhodnout a na základě jen neúplné znalosti situace, ale JEN VYSVĚTLOVAT příčiny a zákonitě následky historických událostí. V tom je ROZDÍL mezi politikou jako akcí a historií jako vědou (*tyto Pasákovy závěry zdůrazňuji!*).

Oproti původní podobě je nové vydání Pasákovy knihy rozšířeno o desítky dosud nepublikovaných archivních dokumentů, o výběr ze vzpomínek Háchových spolupracovníků, o grafologický rozbor Háchova rukopisu. Texty jsou doplněny rozsáhlým obrazovým souborem, který čítá téměř dvě stě fotografií a dokumentů. Mezi dokumenty z archivů jsou protokoly a záznamy z jednání v Berlíně 15. března 1939, z paměti Háchova poradce J. Klimenta, záznam Háchovy rozmluvy s Hitlerem v Praze 16. 3. 1939, Hácha o Hitlerovi, několik projevů Emila Háchy atd.

K Pasákově monografii o Emilu Háchovi, která vyšla v roce 2007 v pražském nakladatelství Rybka Publishers, napsal předmluvu historik Robert Kvaček, autor knihy Causa Emil Hácha, Themis Praha 1995 (spoluautorem byl Dušan Tomášek). Kvaček Pasákovu monografii považuje za inspirativní, poněvadž znovu vyvolává otázky obecnější povahy, většinou těžké otázky. V dnešní době generálního přehodnocení naší minulosti jsou Kvačkovy i Pasákovy myšlenky oprávněné.

Karel JANIŠ

CO HROZIL ČESKÉMU NÁRODU

Krátce po 4. červnu 1942, kdy zemřel R. Heydrich na následky atentátu, přijal Hácha a protektorátní vládu v Berlíně 9. června 1942 Adolf Hitler spolu s dalšími představiteli říše. Hitlera šokovalo, že atentát na Heydricha byl podniknut uprostřed Prahy a za bílého dne. Řekl, že Češi a Němci budou mít místo vedle sebe jen tehdy, jestliže se „snesou“ a pokud se tak nestane, musí jeden z nich s konečnou platností ze střední Evropy zmizet. Který z nich by to byl dnes, o tom není sporu, dodal. Vytkl českému národu jeho protiněmecký postoj a dvojaké chování Čechů vůči říši nebude nacistické Německo nadále trpět. Buď se český národ odvrátí od své dosavadní linie a vymýtí všechny elementy říši nepřátelské, nebo musí opustit prostor, který po třináct set let považuje za svůj domov. Necht nikdo nevěří, že Německo nemůže vystěhováním prakticky provést. Buď se český národ pod vedením svého prezidenta a své vlády změní, nebo bude z Evropy VYMAZÁN (*zdů-*

razňuji tuto výhrůžku na naši adresu!). Nebudou-li dopadeni pachatelé atentátu na Heydricha, který nastolil v protektorátu klidný a jasný vývoj, nebudou-li vbrzku oznámena jejich jména, zname-

Památník Kounicovy koleje. Foto Tibor Dávid.

nalo by to existenci silných hnízd odporu proti říši a to by Hitlera donutilo k nejostřejším opatřením.

Po návratu vlády do Prahy oznámil K. H. Frank ministerskému předsedovi Krejčímu, že na základě Hitlerova rozkazu bude vypálena obec Lidice. Ve zprávě protektorátního tisku bylo uvedeno, že jméno Lidice bylo „vymazáno“. Hitler použil tento termín o českém národě!!

Ti z našich celostátních i komunálních politiků, publicisté a novináři, jimž vadí pomníky armády, která se vrchovitou měrou zasloužila o to, že jako český národ existujeme, by si měli uvědomit, co nám hrozilo a měli by se podle toho chovat - místostarosta v Králově Poli a starosta v Líšni například, a ti další, kteří hrůzy války a nacistické okupace nezažili!

Pozn. Obsah Hitlerova projevu viz Tomáš Pasák, Emil Hácha (1938-1945), Praha 2007, s. 284-285.

Karel JANIŠ

PŘINESL OBĚŤ NEJVYŠŠÍ

10. listopadu 1944-před 65 lety – vydechl naposled jeden z významných představitelů KSČ Jan ŠVERMA. Stalo se tak při přechodu hory Chabeneč v Nízkých Tatrách za velmi špatného počasí. Před příchodem nacistických vojsk do Banské Bystrice odmítl odletět do bezpečí. Řekl, že aby se celý život musel stydět, kdyby slovenský lid opustil v jeho těžkých chvílích.

Narodil se 23. března 1901 v Mnichově Hradišti v rodině advokáta, starosty města, organizátora kulturního a sportovního života města. Za 43 let života postupně stihl maturitu na gymnáziu v Praze-Smíchově, studium práv (nedokončil), členství v Marxistickém sdružení akademiků, Komsomolu ČR. KSČ, obvodním vedení KSČ v Praze-Karlíně, KV KSČ v Praze, v politickém byru ÚV KSČ (zvolen na V.-VII. sjezdu KSČ), ve výkonném výboru III. (Komunistické) internacionály (zvolen na VII. kongresu KI), v moskevském vedení KSČ za války. Byl i šéfredaktorem Rudého práva, poslancem Národního shromáždění, oblíbeným a vyhledávaným řečníkem na schůzích i na veřejnosti.

V mnoha člancích, statích a projevech se zabýval širokou problematikou otázek charakteru strany, příčin krize ve straně před V. sjezdem KSČ, činnosti odborů a boje pracujících v době světové hospodářské krize, jednotného postupu demokratů v době přímého ohrožení republiky hitlerovským Německem až po rozbor problémů národně osvobozenického boje proti nacistickým okupantům a zvláště politických otázek v době Slovenského národního povstání i předjímání budoucího vzniku a existence lidově demokratického zřízení v Československu.

V každodenním shonu si Šverma našel čas k systematickému studiu dějin našeho národa. Svědčí o tom jeho přímo průkopnické úvahy: Česká otázka v revoluci 1848, Marx a česká otázka (z roku 1928) a studie Česká otázka ve světle marxismu (z roku 1933). Rozebral v nich úlohu buržoazie a dělnické třídy v jednotlivých etapách českého národně osvobozenického hnutí po vznik samostatného Československa v roce 1918, poukázal na úlohu našeho národa jako národa demokratického a pokrokového i jako významného činitele v našich dějinách a nositele myšlenek slovenské vzájemnosti.

V praktické činnosti, v projevech i člancích prokázal Jan Šverma důkladnou znalost marxismu-leninismu a schopnost aplikovat ho při řešení

aktuálních problémů i při posuzování minulosti. Hovořil i psal jazykem srozumitelným a přístupným široké veřejnosti i specialistům.

Jsou otištěny v těchto publikacích:

- **Jan Šverma, Výbor z díla 1, 2**, Svoboda Praha 1981
- **Jan Šverma, Válka a ozbrojený boj – sborník projevů a článků z doby**

druhé světové války, Naše vojsko Praha 1984

V nakladatelství Svoboda vyšel v roce 1985 obsáhlý životopis pod názvem **Jan Šverma 1901-1944** od Věry Holé.

Ve Svobodě vyšla v roce 1989 kniha **Jan Šverma očima pamětníků**.

K 60. výročí smrti Jana Švermy vydalo Orego publikaci **Smrt číhala na Chabenci**. Již na počátku 80. let ji napsali Jiřina Kopoldová-Švermová a Bedřich Kopold (dcera Jana Švermy s manželkou) a zabývá se na podkladě dokumentů, tisku a vzpomínek působením Jana Švermy ve Slovenském národním povstání.

Karel JANIŠ

★ ŠLI PŘED NÁMI

Miloš KRÁSNÝ – 100. výročí narození

Narodil se 1. listopadu 1909 v Berlíně. Vyučil se krejčím a začal pracovat v Praze, v níž od roku 1935 byl tajemníkem Svazu komunistické mládeže. Jako spoluzakladatel Svazu mladých byl od roku 1937 jeho tajemníkem v Brně.

František ŠMÍD – 105. výročí narození a 65. výročí smrti

Narodil se 1. listopadu 1904 v Malém Hradisku u Prostějova v rodině krejčího. V letech 1930-33 působil v Rudých odborech a při přípravě veřejných schůzí strany.

Josef LIEBERZEIT – 65. výročí smrti

Narodil se 9. února 1902 v Předklášteří v rodině zedníka. Otec odjel za prací do USA a již se nevrátil. V době dospívání mu zemřela matka a jeho domovem se stal Dělnický dům v Brně-Husovicích. Stal se redaktorem brněnské Rovnosti a řečníkem na schůzích KSČ, Levé fronty a na veřejných shromážděních občanů.

Jejich další osudy spojila nacistická okupace. Miloš KRÁSNÝ spolupracoval s 1. ileg. ÚV KSČ a byl členem 2. ileg. ÚV KSČ. Úzce spolupracoval s Karlem Mazourem, Maruškou Kudeřkovou a s dalšími představiteli Komunistického svazu mladé generace. 30. května 1942 byl v Praze popraven. **František ŠMÍD** byl pro aktivní odbojovou činnost umučen v Kounicových kolejích. (*Pozn. NEZAMĚŇOVAT s Františkem Šmídem z Brna-Chrlic, který jako agent gestapa způsobil smrt mnoha odbojářů. V únoru 1945 byl zastřelen partyzány na Zlínsku.*) **Josef LIEBERZEIT** byl členem ileg. krajského vedení KSČ. 1. září 1939 byl zatčen a přes Dachau se dostal do Buchenwaldu – hovořil tu na pietní tryzně za vůdce německých dělníků Ernsta Thälmana. Statečný a obětavý odbojář vydechl naposled 27. listopadu 1944.

Vladimír MEDUNA – 100. výročí narození

Narodil se 5. října 1909 v Brně. Vystudoval architekturu na České vysoké škole technické v Brně. V roce 1939 se stal členem KSČ působící v ilegality a pro odbojovou činnost byl vězněn v Brně a ve Vratislavi.

S kolektivem spolupracovníků zpracoval a předložil směrné plány několika obcí ve Slezsku zničených za války, měst Poruby, Havířova, Karviné a Ostravy i rajónový a asanační plán Ostravsko-karvinské pánve. Získané zkušenosti využil v několika vědecko-výzkumných pracích a v pedagogické činnosti – vychoval desítky architektů-urbanistů. Stal se docentem a v roce 1958 byl jmenován profesorem. V letech 1958-1976 byl rektorem Vysokého učení technického v Brně a zasadil se o nebývalý rozvoj letos jubilujícího vysokoškolského pracoviště. V roce 1972 a 1982 byl zvolen předsedou Svazu architektů ČR.

Byl členem KV KSČ v Ostravě a později v Brně. Na XII.-XVI. sjezdech KSČ byl zvolen do funkce kandidáta ÚV KSČ. Jeho všestranná pracovní aktivita a politická angažovanost byla oceněna několika vysokými státními vyznamenáními a titulem zasloužilý umělec. Významný architekt-urbanista, vysokoškolský pedagog, skromný a poctivý komunističtí zemřel 19. března 1990.

KJ

• **RADAR NEBUDE. RUSKO VYHRÁLO** – To byl hlavní titul Mladé fronty DNES 18. září 2009 se zprávou, že USA se soustředí na budování nového obranného systému, který bude podle Obamy levnější, rychlejší, efektivnější proti hrozbám iránských raket. **List citoval šéfa ČSSD**, že jde o vítězství českého lidu; **šéfa ODS**, že nejsme ukotveni bezpečnostně, spojenecky (*nejsme snad členskou zemí NATO??*), partnersky, je to určité ohrožení; **prezidenta republiky**, že rozhodnutí USA neznamená ochlazení vztahů mezi oběma zeměmi. Komentáře uvnitř listu nesou titulky „Ve hře o štít vítězí Rusko a Irán“, „Bude Česko opět patřit Moskvě?“ Několik salv proti Obamovi vypálil v listu zástupce šéfredaktora Viliam Buchert v článku „Obamovo mnichovanství a vítězství českého lidu“. Prý mnichovanství u některých spojenců přežívá i dnes... s Obamou přišel muž, který se rozhodl pro nový velmocenský koncert s Ruskem i za cenu oslabení spojení s částí Evropy, taktika je to krátkozraká, mnoho reálných výsledků nepřinese, Moskva a Washington mohou být nanejvýš velmi opatrní partneři, nikoliv spojenci (*a co to bylo za druhé světové války jiného než spojení??*). Navíc prý rozhodnutí o radaru přišlo v čase tlaku Ruska na obnovu ztraceného vlivu ve středovýchodní Evropě včetně České republiky, na to Obama nemyslí. Na špičku nosu si však nevidí ani předseda ČSSD, komunisté, pacifisté, zelení a všichni odpůrci radaru u nás... pořád se nacházíme v sousedství Německa a za humny máme Rusko, tyto země mají své velmocenské zájmy, jež nejsou a nemohou být totožné s našimi (*s touto myšlenkou autora by bylo možno souhlasit – ale s Německem jsme v NATO a jeho velký vliv u nás Buchertovi nevdají?!*). Prý víme, že Vojtěch Filip není a nebude státníkem (*invektiva proti předsedovi ÚV KSČM nemůže chybět*), ale že se nedokáže předseda ČSSD postavit názoru většiny ani v případě vážných otázek bezpečnosti země, je tristní zjištění (*ještě že poplach spustili politici napravo a zejména pak většina komentátorů a takových jako Drtinová, Železný, Veselovský, Moravec a další – spí neklidně a křičí ze sna – Rusové jsou tu!!*).

• **VYSLOVIL SE I PŘEDSEDA ODS MIREK TOPOLÁNEK** – V obsáhlém rozhovoru pro Právo 19. září 2009

řekl, že Obama dlouhodobě signalizoval, že miní změnit zahraniční politiku oproti Bushově administrativě... je to tendence spíše vyjednávat s Iránem, se Severní Koreou, najít konsenzus s Ruskem, do toho mu bushovská strategie americké přítomnosti ve střední Evropě úplně nezapadala... čekal na vhodnou příležitost a to, co se u nás děje, to samozřejmě umožnilo: zemi tak destabilizované, která shodí vlastní vládu během úspěšného předsednictví (*na to Topolánek nemůže zapomenout a stále to bude připomínat*), zemi, která neví, kdy bude mít volby, která nemá pořádnou vládu (*má rozhodně větší důvěru než ta jeho bez přeběhlíků, a je věcem příslušnější, i když většinou směrem napravo!*), takové zemi se sděluje lépe, že ji v této chvíli opouští její největší partner (*asi jsme se měli stát dalším státem*

STŘÍPKY RADAROVÉ

Spojených států nebo se za oceán odstěhovat?) Pád vlády a informace o radaru znamená pro nás po 20 letech poměrně špatnou zprávu... jde o vítězství přátel starých pořádků, přesněji lidí, kteří nepřejí úplně změnám, které u nás jsou, postkomunistická část ČSSD s tím spokojena určitě je, není prý to vítězství obyčejného lidu, o kterém tak často Jiří Paroubek mluví (*co Topolánek ví o životě obyčejného lidu, který žije z poctivě vydělaných peněz, pokud nepřišel o práci, o obyčejném lidu nemá on právo vůbec hovořit*).

• **NAŠE VZTAHY S AMERIKOU NARAZILY NA STROP** – Obává se senátor za ODS Alexandr Vondra. Na tom, že radar v Brdech nebude, se prý podepsali Obama, Paroubek, Tlustý a Zubová. V rozhovoru pro Lidové noviny 19. září 2009 řekl (*tato prodloužená ruka Bushovy vlády u nás*), že jednou podepsané dohody mají platit, Obama je nový fenomén, nemá zkušenost s Evropou, nezná evropskou historii osobně nebo přes svou rodinu, cenu oběti, kterou Amerika musela přinést, aby Evropu vytáhla z jejich průšvihů... Evropa a Amerika se potřebují a možná tady bude těžší hledat podporu pro budoucí americké žádosti o nasazení našich vojáků v zahraničí, pokud naši zákonodárci nebudou mít jistotu, že na vazbu s Amerikou se mohou v těžké chvíli

spolehnout. (*Tvrzení velmi opovázlivé, jakoby zítřka hrozil vpád ruských vojsk!*) Vondra se bude ptát, co za informace Američany vede k závěru, že ta hrozba je dneska nižší... musíme nastalou situaci chladně zanalyzovat... jedna věc je protiraketová obrana, druhá věc je, kde budeme za pět nebo deset let, v čích rukou bude česká petrochemie, české plynárenství a jaderná energetika, pokud bychom za pět let zjistili, že jsme zase ruská gubernie, akorát jiným způsobem, tak je všechno špatné (*dnešní dominující vliv Německa v ekonomice, v celostátních i regionálních denících mu nevdají, naopak!!*)... Vondra měl trochu kyselý pocit z návštěvy Obamy v Praze - po návratu z Prahy řekl svým spolupracovníkům, že to v Praze byla ztráta času. (*Kdo tuto informaci právě Vondrovi poskytl? Náš prezident novinářům 23. září 2009 řekl, že mu Obama vyjádřil své mimořádně pozitivní vzpomínky, které má na návštěvu Prahy letos v dubnu – viz Právo 25. září 2009.*) Podle Vondry narazily zvláštní vztahy s Amerikou na svoje limity a byla by chyba si to ještě rozházet se spojenci v Evropě, zbyli by nám jen Rusové v Karlových Varech. – Náš prezident novinářům též řekl, že dedukovat z nového amerického systému protiraketové obrany nějaké zásadní závěry o vítězství Ruska, Američanů, prohře či vítězství někoho z nás, jak se to snaží někteří naši politici interpretovat, je opravdu naprostý nesmysl.

• **DUEL PAROUBEK - HAVEL** – Předseda ČSSD v Právu 18. září 2009 uvedl, že Obamova politika naráží na odpor konzervativců typu Topolánka, Vondry i Havla, kteří touží po světě železných opon. Exprezident odpověděl o den později velmi ostře, označil Paroubka za lháře a dodal, že na rozdíl od něho 50 let přispíval k pádu železné opony (*ale zapomněl dodat – k jejímu posunutí k hranicím Ruska!*). Paroubek v Právu 21. září 2009 uvedl, že Havel je jedním z politiků, kteří se snaží zabránit nezbytné spolupráci USA-NATO-Rusko, která je základní bezpečnostní linií prezidenta Obamy a je akceptována představiteli vyzrálých zemí EU... i novým generálním tajemníkem NATO Rasmussenem. (*Náš „humanitární bombometčík“ stále se vracející uvažuje jazykem studené války!!*)

KJ

Co nového přichází z Ústavu evropské etnologie

Ústav evropské etnologie na Filozofické fakultě brněnské Masarykovy univerzity byl založen už v roce 1946 jako seminář pro etnografii a etnologii. Od té doby prošel z mimovědeckých důvodů četnými organizačními změnami a jeho vědecký i pedagogický profil se pronikavě změnil v souladu s obecným vývojem oboru i s prohlubováním specializace. Jako jediné pedagogické pracoviště v naší republice se programově a systematicky věnuje také studiu tradiční kultury Čech, Moravy a Slezska v kontextu historických a metodologických proudů v Evropě. Pro většinu přednášek a seminářů je charakteristická snaha o postižení vzájemných vlivů a vazeb mezi kulturami a způsobem života evropských národů. Výukový program se každoročně podle aktuálních možností obnovuje.

Když jsem cestoval autobusem z Brna do Prahy, seděla vedle mne s notebookem na klíně pohodlná slečna a pilně pracovala - jak mi mezi řečí svěčila - na své diplomce. A protože její téma bylo folklorní, měli jsme si o čem povídat. Mne to zajímalo o to více, že ve výše zmíněném ústavu jsem měl a mám dodnes letité přátele. Pokud to naše čtenáře zajímá, rád prozrazuji, jaké bakalářské diplomové práce tam studenti obhájili letos. Ta od Petra Drábka nesla název *Slovácká chalupa v Dolních Dunajovicích*, od Jana Kohouta *Josef Košťál. Národopisec a jeho dílo*, od Veroniky Kuthanové *Mongolští pracovní imigranti v Jihomoravském kraji se zaměřením na oblast Blanenska*, od Michaely Rybecké *Lidový oděv ve Velkých Bílovicích v minulosti a současnosti*, od Elišky Veselovské *Životní styl jako motivace Američana k integraci do české společnosti*

a od Moniky Votupalové *Osobnost zpěváka Oty Žabky z Jablunkova*.

Obhájeno bylo rovněž šest magisterských diplomových prací. Lucie Baldíková tu svou nazvala *Národopisná činnost v Brně v první polovině devadesátých let 19. století*, Zuzana Hokešová *Pískovec v tradiční vesnické kultuře oblasti Kokořínska*, Lucie Hrazdilová *Život žen na moravských Kopanicích*, Martina Rejzlová *Srovnávací studie českého a slovenského krajkářství na příkladu Vamberecka a Špania Dolina*, Eliška Tluchořová *Exkurz do vinařské tradice v Kobylí* a Lucie Vašáková *Problematika pověr a pověrečných praktik z pohledu současné etnologie*.

Z obsažného a nepochybně zajímavého soupisu dizertačních prací (Ph.D.) připomenu jen ty ze třetího tisíciletí. Je jich sedm: od Vladimíra Horáka *Výroční obyčejová tradice českého a německého etnika v oblasti Hané a Nížkého Jeseníku*, Lucie Uhlíkové *Obraz Žida v moravské lidové písni. Příspěvek ke studiu etnických stereotypů*, Daniela Drápaly *Trhy v podhůří vnějších Karpat v době předindustriální*, Jany Noskové *Reemigrace volyňských Čechů v interpretacích aktérů a odborné literatury*, Romana Douška *Sebranice v první polovině 18. století. Vesnická komunita a její kultura*, Petry Mertové *Paličkovaná krajka jako společenský, sociální a ekonomický fenomén* a Jany Pospíšilové *Kultura a folklor dětí. Kapitoly o dětských zábavách a současném (převážně) slovesném folkloru dětí na Moravě*.

Bohumil HLAVÁČEK

Setkání novinářů-seniorů s ruskými umělkyněmi

Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě, oficiálně zaregistrované na ministerstvu vnitra 21. března 2006, má v současné době více než 150 členů. Jeho předsedkyně básnířka Ljubov Ondroušková na zářijovém setkání s Klubem novinářů-seniorů jihomoravské regionální organizace Syndikátu novinářů ČR v Brně uvedla, že mezi členy sdružení jsou básníci i malíři, hudební umělci i aktivisté z různých oblastí

Iberica 2009

Již pošesté v Praze, Brně, Ostravě, Bratislavě a Boskovicích proběhl od 19. do 22. srpna mezinárodní festival španělské hudby Iberica. V brněnském Boby Centru 20. srpna vystoupila flamencová tanečnice z Malagy Ana Cali spolu se skupinou klavíristy Sergia Pamiese kombinujícího flamenco a jazz s programem nazvaným *Entre Amigos - Vstupte přátelé*. Ana Cali svým strhujícím projevem publikum elektrizovala a jazzové pojetí flamenca bylo sugestivní. Pro dokreslení - tanečnice je španělská Romka s právnickým vzděláním. Zcela mimořádnou příležitost mělo brněnské publikum vidět v Konventu Milosrdných bratří 21. srpna vystoupení španělského klavíristy Gustavo D. Jereze s programem kompletního provedení Iberie Isaaca Albenize. Jde o řadu tanců ve španělské hudbě svým významem u nás srovnatelnou s Dvořákovými Slovan-skými tanci. Albeniz patří mezi skladatele espanolisty, kteří se na začátku 20. století stejně jako naši Janáček nebo Novák přiklonili k lidové hudbě v jejich případě španělské. Interpret, bývalé zázračné dítě, studoval v Madridu a New Yorku a je jeden z nejslavnějších španělských klavíristů. Brňané tak měli příležitost slyšet Albenize v autentické podobě a předávek z Třírohého klobouku, baletní suity Manuella de Fally odměnilo obecenstvo ovacemi ve stoje. (V)

společenského života a kolektivním členem se stal Klub rudoarmějčů. V souladu se svými stanovami sdružení navazuje na kulturní, historické, pravoslavné a národní tradice Ruska a Moravy. Hlásí se k evropským úmluvám o lidských právech a ochraně národnostních men-

Autor na vernisáži Olgy Plchové. Foto T. Dávid.

šin a etnik. Připomněla spolupráci slavistů a rusistů z Filozofické fakulty brněnské Masarykovy univerzity s ruskou komunitou na Moravě. Na Ústavu slavistiky této fakulty je rusistika dominantní disciplinou. Zájem o tento obor je značný a projevuje se markantně zejména v posledních osmi letech.

Ljubov Ondroušková, žijící v Mokré u Brna, je členkou Obce spisovatelů a stala se uznávaným básnickým fenoménem. Jako autorka řady básnických sbírek a výborů ruských i českých dokázala, že je básnířkou hlubinně zakotvenou v ruské tradici.

Místopředsedkyně sdružení výtvarnice Olga Plchová představila novinářům kolekci svých obrazů. Většinou těch nejnovějších, které dosud nikde nevystavovala. Poslední dvě výstavy měla letos v Praze a v Brně. Ty, které viděli novináři, dokládají zřejmý vývoj od tradičních výtvarných a výrazových prostředků k nové osobité technice, k překračování hranic volného a užitého umění a překonávání materiálových a technologických omezení.

Bohumil HLAVÁČEK

Nedožitý pětasedmdesátý zasloužilý pracovník kultury prof. PhDr. Václava Frolce, Dr.Sc. z Ústavu evropské etnologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, připadající na 27. září, si připomněli jeho přátelé, kteří ho znali jako uznávaného etnologa, pedagoga a organizátora vědeckého a společenského dění. Hodnocení Frolcova vědeckého odkazu přísluší spíše vědeckým časopisům. Zpracováváním Frolcovy vědecké pozůstalosti se zabývá jeho manželka PhDr. Věra Frolcová, CSc., působící v Etnologickém ústavu Akademie věd České republiky.

S Václavem Frolcem jsem se znal od začátku šedesátých let, protože jsme se oba po tři desetiletí podíleli na přípravách mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici a propagovali jsme ho společně na tiskových konferencích v Praze, Bratislavě, Brně a Ostravě. V letech 1965 a 1969 byl členem, v letech 1966 a 1967 místopředsedou, v roce 1968 a v letech 1970 až 1990 předsedou programové rady. V letech 1970 až 1990 i členem festivalového výboru. Byl navíc spoluzakladatelem tehdejšího strážnického Ústavu lidové kultury (nyní Národní ústav lidové kultury) a jeho Muzea vesnice jihovýchodní Moravy, organizátorem strážnických sympozií a v roce 1964 spoluzakladatelem a jedním z neaktivnějších členů redakční rady Národopisných aktualit.

Za významný přínos k vědeckému poznání lidové kultury a rozvíjení vědeckých a kulturních styků národů střední, jihovýchodní a východní Evropy obdržel 23. května 1989 z rukou

rektora vídeňské univerzity Wilhelma Holczabeka mezinárodní cenu Gottfrieda Herdera. Téhož roku 18. prosince získal mezinárodní cenu Salomona Marina Pitreho za vědecká díla v oblasti etnologie a kulturní antropologie, udělenou mezinárodním kuratoriem při Mezinárodním etnohistorickém centru v Palermu a Italskou etnologickou společností v Římě. Ocenily tak Frolcovo moderní a průkopnické vědecké etnografické zhodnocení vánočního svátkového cyklu v knize „*Vánoce v české kultuře*“ a mnohostranný přínos do národopisné europeistiky.

Václav Frolc zemřel náhle 14. května 1992 ve věku nedožitých 58 let v Münsteru. V Německu se tehdy věnoval studiu evropské rolnické kultury, o jejímž vývoji připravoval rozsáhlou syntetickou práci. Tenkrát právě vyšlo první číslo nového časopisu *Ethnologia Europae centralis*, který Frolc založil a stál v jeho čele. Šesté číslo – z roku 2003 – bylo věnováno Frolcovi, inspiracím a ohlasům jeho díla. S redakcí spolupracují Slováci a Poláci. Nyní je v tisku deváté číslo. Před deseti lety se při příležitosti Frolcových nedožitých šedesátin uskutečnila na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity z podnětu slavisty a balkanisty Ivana Dorovského konference „*Vědecký odkaz Václava Frolce*“ a péčí Muzejní a vlastivědné společnosti byl vydán stejnojmenný sborník. V nakladatelství Vyšehrad vyšlo v roce 2001 už třetí vydání Frolcovy knihy „*Vánoce v české kultuře*“. Josef Vařeka dopracoval a předloni vydal jako druhé doplněné vydání společné dílo s Václavem Frolcem „*Lidová architektura*“.

Nedodržení slib je koprodukční film Slovenska, Česka a USA na němž se podílela i Česká televize. Je natočen režisérem Jiřím Chlumským podle stejnojmenné knihy Martina Petráska slovenského rodáka žijícího v USA. Popisuje osud slovenského Žida během 2. světové války jehož celá rodina byla vyhlazena. Z holocaustu se zachránili jen nemnozí, jež se skrývali a změnili identitu. Z nich ještě menší počet hledal útočiště u partyzánů, což byl případ Martina Friedmana změněnou identitou Petráska, účastníka Slovenského národního povstání.

Film je dobovým dokladem výjimečného osudu. Hrdina uniká transportu do vyhlazovacího tábora, díky náhodám a schopnostem fotbalisty ve slovenském pracovním táboře. Náhodně získává kontakt na komunistický odboj, který mu opatří falešný průkaz, novou identitu a dovede ho k partyzánům. Až po tomto momentu lze film akceptovat jako poměrně věrný obraz doby včetně antisemitizmu s nímž se hrdina setkává.

Partyzáni jsou však interpretováni jakoby pohledem dobové nacistické propagandy. Místo přepadávání vojenských transportů loví lesní zvěř, se zbraní si vynucují na vesničanech potraviny a alkohol, bojují pouze při úniku z obklíčení. Chovají se přesně tak, jak nacistická propaganda označovala partyzány v celé Evropě, jako bandité. V Itálii na cestách

na území kontrolovaném partyzány visely tabule s nápisy *Pozor bandité*. Partyzáni ve filmu popravují i německé civilisty z řad karpatských Němců z nichž někteří

PARTYZÁN

jsou ovšem oddaní nacisté. Film tak opět vychází vstříc nacistické propagandě. Oficiálně nacistické Německo vstoupilo na území samostatného Slovenského štátu pod záminkou, aby zabránilo popravám německých civilistů. Tedy nikoliv, aby potlačilo Slovenské národní povstání, jež oficiálně bylo vnitřní záležitostí Slovenského štátu

Něco jiného je dobový individuální pohled mladého chlapce a dobové excesy a něco jiného je obraz doby, jež vytváří masové médium film. Pro diváka se pak obraz doby stane pravdou. Jestliže při-

stoupíme na takovou interpretaci událostí 2. světové války, jež film podává bez objektivního zhodnocení evropského hnutí odporu, vycházíme vstříc duchu pamětí německých vojáků, oddaných nacistů. Masově vycházely na konci 20. století např. v nakladatelství Mustang a jsou dostupné v knihovnách. Jejich autoři nejen, že obdivují Hitlera, ale tvrdí, že bojovali za vlast. Podle této logiky bojovali za vlast i jejich kolegové z řad SS ve vyhlazovacích táborech byť specifickým způsobem. Je proto překvapující, že film v dubnu získal Hlavní cenu na Jewish Film festivalu v Los Angeles a jedním z jeho financierů byla Židovská partyzánská nadace.

I když historik k interpretaci doby může mít výhrady a navíc film přišel do kin v srpnovém výročí Slovenského národního povstání pro svoje téma stojí za shlédnutí. (V)

Jiří Kolbaba vystavuje u svaté Anny

Známý český cestovatel a dobrodruh Jiří Kolbaba představí část své fotografické tvorby ve Svatoanenské kapli u svaté Anny v Brně. V termínu od 22. září do 30. listopadu 2009 to jsou velkorozměrové fotografie přírody celého světa, zachycující její krásy a zajímavosti.

Následně od 1. prosince 2009 do 10. ledna 2010 představí portréty a fotografie lidí z celé planety. V rámci obou výstav, které budou přístupny od pondělí do pátku vždy od 9 do 17 hodin proběhnou s cestovatelem i živé besedy. Plánované jsou na 8. října a 8. prosince 2009 od 16 hodin ve Svatoanenské kapli. Jejich součástí bude autogramiáda k nejnovější knize Jiřího Kolbaba »*Dopisy z cest*«. Zájemci si ji budou moci koupit za zvýhodněnou cenu. (did)

PRŮMYSLOVÝ DESIGN V TECHNICKÉM MUZEU

Technické muzeum nabízí do 15. listopadu výsledky diplomových prací studentů Odboru průmyslového designu Ústavu konstruování Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně. Letos tam absolvovali designéři v magisterském studiu již po třinácté. Děkan FSI doc. RNDr. Miroslav Doupovec, CSc., v úvodním slově uvedl, že průmyslový design ve strojírenství studuje celkem kolem 90 studentů v 1. – 3. ročníku bakalářského a 1. – 2. ročníku navazujícího magisterského studia.

Jedním z cílů výuky designu na ÚK FSI VUT je rovnocennost uměleckého, technického i vědeckého pohledu při tvorbě designu. Absolventa lze charakterizovat jako průmyslového designéra se zaměřením zejména na: technologické celky – výrobní prostředky, nářadí a nástroje, energetická zařízení, dopravní prostředky, přístrojovou techniku – spotřební elektroniku, optiku, zdravotnickou techniku, zařízení pro informatiku a audiovi-

Top cíle společně s Rakušany

Jihomoravská Centrála cestovního ruchu přijala nabídku ke spolupráci od kolegů z Dolního Rakouska, kde už od roku 2004 společně propagují tzv. top cíle cestovního ruchu. Mají jich kolem 40 a je to to nejlepší, co lze turistům nabídnout. Nyní hodlají spolupracovat s jižní Moravou. Na svých top cílech budou propagovat stejně označená špičková turistická lákadla z jižní Moravy. Podobně tomu bude i u nás.

Dosud, jak sdělila ředitelka centrály CR jižní Moravy Zuzana Vojtová, projevíli zájem např. Státní zámek Lednice, Moravský kras, Zámek Slavkov, Muzeum města Brna, Moravská galerie, Zámek Valtice s Národním vinařským centrem..., ale také Autodrom Brno, či soukromý Western park Boskovice. Počet top cílů by měl být ve finále podobný jako u sousedů. Kritéria pro získání označení jsou velmi přísná a hodnotí se samotná kvalita cíle a také možnosti a úroveň stravování, sociálních zařízení, parkování, bezbariérový přístup atd. Proto také – dokud nebude vybudován nový vstup s velkým parkovištěm i pro autobusy, nemůže o zařazení mezi tyto prestižní cíle uvažovat brněnská ZOO, která by jinak určitě obstála. Obě strany – dolnorakouská i jihomoravská – si slibují ze vzájemné spolupráce a propagace vyšší návštěvnost a také zisky z turistického ruchu.

(did)

zuální techniku, sustainable design, environmentální design – prvky městského a průmyslového interiéru a design v architektuře, vizuální komunikace – informační, podnikovou a provozní grafiku.

Od roku 1995 studenti získali již na 50 významných ocenění v různých designérských soutěžích (včetně řady cen vynikající a dobrý design od bývalého Design centra ČR). Na výstavě diplomových projektů v Technickém muzeu

v Brně, která se zde už tradičně uskutečňuje, představuje tentokrát 19 diplomantů své designérské vizualizace a modely. K vidění jsou například design vertikální frézky, rypadla, kabiny speciálního zásahového vozidla, dodávkového automobilu, vznášedla, terénního vozidla, či vysokozdvizného vozíku, ale také některých lékařských přístrojů a zařízení, nebo prvků dětského hřiště.

Tibor DÁVID

Hudební ohlédnutí za létem

Díky XVIII. Mezinárodnímu kytarovému festivalu a kurzům kytary se Brno od 8. do 14. srpna stalo hlavním městem umění hry na tento nástroj. Kurzů se účastnilo na 110 frekventantů z 15 zemí světa. Novinkou byla mezinárodní soutěž Guitertalent 09. Na prvních třech místech devítičlenná porota vyhodnotila účastníky z ČR, Kostariky a Polska. Pedagogové kurzů a současně porotci vystupovali na koncertech festivalu. Právě umění hry na kytaru je ve Španělsku a Americe. Vynikajícími zážitky bylo vystoupení Andrea Yorcka a Scotta Tennanta z USA nositelů ceny Grammy a Mexičana Ramiro Martinéze. Stejně jako interprety z USA lze označit za velkého mága kytary dalšího interpreta Argentince Juana Falú. Polský kytarový oktet Silesian připravil posluchačům nebývalý zážitek přepisem orchestrálních skladeb W. Killara a G. Gershwin. Zahajovací Noc flamenca na Špilberku v podání španělského souboru José Antonio Rodriguez y grupo Flamenco de Cordoba vtáhla posluchače do autentického světa a nebylo třeba za flamencem jezdit do Španělska nebo se spokojit s jeho popisem z pera Karla Čapka.

Na kytarový festival navazoval 10. mezinárodní festival Špilberk 2009 kde se na hradním nádvoří vystřídala Filharmonie Brno, Český národní symfonický orchestr a věhlasný Orchestr mladých Evropské unie. Jeho dirigent slavný Vladimír Ashkenazy v něm shromáždil z celé Evropy ty nejlepší mladé interprety a kritiky po vystoupení přetékají superlativy. Platilo to i pro brněnský koncert, kde zazněl Šostakovičův Violoncellový koncert v podání slavné Natalie Gutmanové a skladby Dvořáka, Roussela a Ravela. Program byl tradičně atraktivní. Jen škoda, že dva skvělí sólisté byli staženi do jednoho koncertu a to Mendelssohnův Houslový koncert e-moll zazněl v podání Pavla Šporcla a Čajkovského Klavírní koncert č. 1 b-moll v podání skvělého Miroslava Kultyševa. Brněnský kritik ho srovnával se Svjatoslavem Richterem. Stejně tak je škoda, že exkluzivní program zaznívá v ne příliš akustickém prostředí špilberského nádvoří. /P/

Česká televize uvádí do kin nový film režiséra Roberta Sedláčka **Muži v říji** natočený v Centru dramatické tvorby Televizního studia Brno. Režisér, původně dokumentarista, vstoupil do hraného filmu oceněním Českým lvem za scénář svého režijního debutu Pravidla hry (2006) odehrávajícího se v komunitě narkomanů léčících se z drogové závislosti.

Nový film je komedie odvíjející se od Mistrovství Evropy ve vábení jelenů, souťže, jež skutečně existuje. Ve filmu je zasazena do malé jihomoravské vesnice Mouřínova jež také existuje. Místní, představovaní herci, začnou soutěž připravovat jako divadlo pro obec i pro ministra dopravy. Chtějí po něm novou silnici.

Film je skvělou ukázkou parodie počínaje místními poměry až po úroveň poli-

tiků. Velmi autentická je např. postava ministra s alkoholickými sklony jehož doprovod se ho pokouší od těchto nástrah uchránit. Jde o komediální zpracování styku politiků s potenciálními voliči pojaté však velice realisticky. Vedle oprávněné karikatury politiků jsou tak líčeny i místní v podstatě sympatické postavy. Vidění režiséra je natolik parodicky přesné, že film nemůže jak řekl, promítat v Mouřínově, aby ho místní neinzultovali.

Velice záslužné je, že film vstupuje do kin během horkého předvolebního podzimu. Divák si bude moci konfrontovat divadlo politiků z filmového plátna s předvolebním reálem. Dle slov režiséra jde o shodu náhod, ale film považuje za skvělou psychologickou přípravu na předvolební kampaň. (V)

Muži v říji

Podzimní jubilanti

14. 9. **Alena KOZÁKOVÁ**, 65 let, ZO KSČM 2709
15. 9. **Miroslav ŠILER**, 85 let, ZO 2709
16. 9. **prof. MUDr. Otto RIEBEL, DrSc.**, 85 let, ZO KSČM 0305
18. 9. **Zdeněk VALÍČEK**, 81 let, ZO KSČM 2101
Jan KOZÁK, 70 let, ZO 2709
19. 9. **Pavla KUČTOVÁ**, 90 let, ZO KSČM 0312
24. 9. **Miroslava MALÍKOVÁ**, 81 let, ZO KSČM 0305
25. 9. **Jarmila JUROVÁ**, 75 let, ZO 2701
27. 9. **Věra SEMOVÁ**, 75 let, ZO 1901
Věra ŠTOURACOVÁ, 81 let, ZO KSČM 2101
Marie NEČASOVÁ, 92 let, ZO 0305
Václav STRAKA, 83 let, ZO 1401
28. 9. **Věra FILOVÁ**, 82 let, ZO 0305
29. 9. **PhDr. Václav KIČNER**, 85 let, ZO KSČM 0305
30. 9. **Milan KRIŠO**, 62 let, předseda ZO KSČM 3023
- 1.10. **Marie SUSÍKOVÁ**, ZO 0505
- 4.10. **Vladislav KOZÁK**, 82 let, ZO KSČM 2101
- 6.10. **Jiří ZEMAN**, 50 let, ZO 3023
- 8.10. **Ing. Ladislav BÝČEK**, 65 let, ZMB a MČ, člen MěV, ZO KSČM 2101
- 9.10. **Ludmila PROCHÁZKOVÁ**, 85 let, ZO KSČM 1401
Petr PAVLÍČEK, 61 let, ZO 1401
- 11.10. **Ladislav KOBZA**, 65 let, ZO 1401
- 13.10. **Eduard GOLIÁŠ**, 80 let, ZO 2202
- 15.10. **Zdena BŘEZINOVÁ**, 75 let, LKŽ Dobromysl
- 16.10. **PhDr. Alois KOLÍNEK**, 80 let, člen MěV, ZO KSČM 1505
František GALA, 65 let, ZO 1505
- 17.10. **Jaroslav NAJMAN**, 80 let, ZO 2202
- 19.10. **Jaroslav SEDLÁČEK**, 76 let, ZO KSČM 1401
- 20.10. **Alois ABRAHAM**, 79 let, ZO KSČM 1401
- 21.10. **Martin PAVLÍČEK**, 38 let, ZO KSČM 3023
- 27.10. **Věra MAUROVÁ**, 82 let, ZO KSČM 1401
- 31.10. **Ludmila ONDRÁČKOVÁ**, ZO KSČM 0505

Jubilantům dobré zdraví, optimismus, pohodu i chuť do stranické práce přeje MěV, MíV AZO KSČM, redakce Echo a LKŽ Dobromysl.

(did)

Vzpomínka na Karla Poláčka

Výbor národní kultury v Brně Vás srdečně zve na literární pořad *Vzpomínka na Karla Poláčka*

Uvádí autorka pořadu Mgr. Alena Kalábová se svými hosty

V pondělí dne 19. října 2009 v 17 hodin

v Maďarském kulturním a informačním centru, Gorkého 12, Brno (spojení tramvajemi po ulici Veveří, výstup zastávka Grohova).

Rádi Vás a Vaše přátele přivítáme na této kulturní akci. Příští akci je 30. listopadu koncert Věry Bakalové (místo bude sděleno dodatečně). Dobrovolný příspěvek vítán.

Prohlášení zastupitelů KSČM k rozhodnutí Rady MČ Brna-Králova Pole ke zvýšení nájemného

Odsuzujeme rozhodnutí Rady MČ Brno-Královo Pole o navýšení nájemného v obecních bytech cca o 20 % k 1. lednu 2010! Rada na rozdíl od jiných městských částí zvyšuje nájem na maximální možnou výši danou Sdělením Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Nájemné za 1 m² v Králově Poli je tak vyšší, než v mnoha jiných městských částech Brna. Důsledky tohoto necitlivého a asociálního postupu Rady MČ Brno-Královo Pole mají dopad v sociálně neúnosné výši nájemného zejména pro osamělé, ovdovělé občany, matky samoživitelky, rodiny s dětmi a důchodce, pro které se stala výše nájemného již finančně neúnosnou.

Zastupitelé KSČM Brno-Královo Pole

ZEPTEJTE SE KALOUSKA, NEBOŤ JENOM PAŇ BŮH VI, KAM SE PODĚLY PENÍZE Z PRIVATIZACE.

Opustila nás...

V měsíci září zemřela ve věku 88 let

soudružka Marie CHARVÁTOVÁ, dlouholetá členka ZO KSČM 1505.

Čest její památce!

Platy politiků

Tyto moje verše utíkají za mnou, když piši právě báseň slavnou, tak krok za krokem a i když běžím, nezadrží je cenzura ani tento režim.

Ale jaká to bude báseň, řekni mi, když smrt prolíná zprávami denními a oni nemají touhu něco pro lid udělat, jen zachovat si ten svůj velký plat.

Bohumír POSPÍŠIL

Podzimní otevírací doba ZOO Brno

S podzimem se mění také otevírací doba v ZOO. Přesto stojí zato zahradu navštívit – příroda hýjí barvami a zvířata se stále vyhřívají na sluníčku. Po jaru, kdy je ZOO plné mláďat a probouzí se také vegetace, je podzim druhé nejhezčí období.

V měsíci říjnu (a také březnu) je ZOO otevřena od 9 do 17 hodin, v listopadu až února od 9 do 16 hodin. Od dubna do září pak od 9 do 18 hodin.

(did)